

„Žmogaus teisė gyventi saugioje aplinkoje“

Algirdas ŠEŠELGIS

Socialinės apsaugos ir darbo viceministras

*2014 m. sausio 28 d.
„Apsauga nuo smurto
artimoje aplinkoje:
aktualijos ir perspektyvos“*

Teisės aktai

- **Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymas:**
- **1 straipsnis.** Įstatymo paskirtis. Šiuo įstatymu siekiama ginti asmenis nuo smurto artimoje aplinkoje, kuris dėl jo žalos visuomenei priskiriamas prie visuomeninę reikšmę turinčių veikų, greitai reaguoti į iškilusią grėsmę, imtis prevencijos priemonių, taikyti apsaugos priemones ir teikti tinkamą pagalbą.
- **2 straipsnis:** „Smurtas artimoje aplinkoje yra žmogaus teisių ir laisvių pažeidimas“.

Kiti teisės aktai:

- Specializuotos pagalbos centrų programa
- Specializuotos pagalbos centrų aprašas
- Valstybinė smurto prieš moteris mažinimo strategija

SPC veikla

- 2013 m. I-III ketv. Specializuotos pagalbos centruose užregistruota **3,1 tūkst.** smurtą patyrusių asmenų
- 5,1 tūkst. per visus metus (Specializuotos pagalbos centrų duomenimis)

Lėšos SPC veiklai :

- 2012 m. - 579,6 tūkst. Lt.,
- 2013 m.– 920 tūkst. Lt.
- 2014 m. – 920 tūkst. Lt.
- 2013 m. 350 tūkst. Lt- įgyvendinti Valstybinės smurto prieš moteris mažinimo strategijos priemonės

Kitos programos ir veiklos, prisidedančios prie smurto artimoje aplinkoje mažinimo

- Nacionalinės smurto prieš vaikus prevencijos ir pagalbos vaikams 2011–2015 metų programa

Nacionalinė smurto prieš vaikus prevencijos ir pagalbos vaikams 2011–2015 metų programa

- Paskirtis – numatyti kompleksines ir koordinuotas priemones smurtui prieš vaikus su visomis jo apraiškomis šalinti
- Priemonės skirtos vaikams, galintiems nukentėti ir nukentėjusiems nuo psichologinio, fizinio, seksualinio išnaudojimo bei nepriežiūros, jų šeimoms, smurto ir patyčių prevencijai mokyklose

Kitos programos ir veiklos, prisidedančios prie smurto artimoje aplinkoje mažinimo

- Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo 2009 – 2014 m programa „Rizikos grupės vaikai ir jaunimas“
- Planuojama įsteigti pagalbos centrą vaikams nukentėjusiems nuo seksualinės prievartos, pagal Islandijos Barnahus modelį

Kitos programos ir veiklos, prisidedančios prie smurto artimoje aplinkoje mažinimo

- Kompleksinių paslaugų teikimas vaikams, nukentėjusiems nuo smurto, ar netiesioginio šeimyninio smurto aukoms (liudininkams) ir jų šeimų nariams“- 300 tūkst. Lt
- Kompleksinių paslaugų teikimas krizinėse situacijose esantiems tėvams, auginantiems vaikus, ugdant tėvų socialinius ir pozityvios tėvystės įgūdžius ir teikiant prioritetą ankstyvųjų šeimos krizių prevencijai- 250 tūkst. Lt

Kitos programos ir veiklos, prisidedančios prie smurto artimoje aplinkoje mažinimo

- Lėšos už bendravimo su vaiku kursus nepasiturintiems tėvams (globėjams, rūpintojams)- 650 tūkst.Lt
- Nevyriausybinių organizacijų, dirbančių šeimos gerovės srityje, veiklos projektams- 430 tūkst.Lt

Veiklos koordinavimas

- Socialinės apsaugos ir darbo ministerija koordinuoja priemonių, skirtų smurtui artimoje aplinkoje mažinti ir pagalbai aukoms, įgyvendinimą.

Dalyvaujančios institucijos

- Vidaus reikalų ministerija, Teisingumo ministerija, Policijos departamentas, Kalėjų departamentas, Generalinė prokuratūra, Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės ir kt.

Tarpžinybinė darbo grupė apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje klausimams koordinuoti ir spręsti

- Svarbus nepakantumo smurtui artimoje aplinkoje ugdymas;
- Visuomenės atsakomybė reaguojant į smurto artimoje aplinkoje reiškinius;
- Koordinavimo, tarpinstitucinio bendradarbiavimo svarba;

Tarpžinybinė darbo grupė apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje klausimams koordinuoti ir spręsti

- Darbo su visuomene svarba ugdant nepakantumą smurtui;
- Prevencijai svarbus darbas su vaikais, dėmesys tarpusavio pagarbos ugdymui;
- Dirbančiųjų pagalbos srityje kvalifikacijos kėlimo svarba (teisėjų, prokurorų, policijos pareigūnų bendri mokymai);

Rengiami dokumentai

- Valstybinė smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2014–2020 metų programa, veiksmų planas
- Strateginis tikslas – valstybiniu mastu mažinti smurto artimoje aplinkoje lygį.

Valstybinė smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2014–2020 metų programa

- Tikslai
- Didinti visuomenės supratimą apie įvairias smurto apraiškas
- Tobulinti kompleksinės pagalbos teikimo mechanizmą

Numatomos veiklos 2014

- Informacinė kampanija
- Mokymų programa ir mokymai (darbas komandoje, standartinio reagavimo tvarka)
- Parama NVO, savivaldybių įstaigoms dirbančioms prevencijos srityje ir kt.

Ačiū už dēmes!